

מה לייצר מעגלות עודפות?

אין בידינו נתונים על היקף הייצור העכשווי של בשר לבן. ייצור זה מצטמצם במספר ראשים מועט בידי יצרנים פרטיים ובודדים במושבות ועיירות, ובמיעוטו במשקי ההתיישבות. שיווקו בלתי מאורגן ומתנהל כמעט כדוגמת השיווק לפני שהוקמו מועצות השיווק. ובכל זאת לא שמענו כי יש מחסור במצרך זה והמבקשים אותו כאילו עומדים בתור אצל הייצרנים בשביל לקבלו. יש לזכור כי בתי-המלון המפוארים עדיין מיבאים בשר לבן קפוא מחו"ל, משום שהמצר שלנו איננו עונה לדרשת איגני הטעם המתארחים בהם.

אם יצרנינו יתפתו להצעתו של בנימין לב ויכפילו או אף ישלשו את ייצור הבשר הלבן, נזמין במו ידינו משבר חמור למוצר הזה, מחיר יורד מחוסר ביקוש פשוטו כמשמעו, וכל הבנין של התמורה הצפויה לחלב הנצרך לייצור יתמוטט כבנין קלפים.

אשר ליצרנים העכשוויים, שהם ברובם מי שהיו חקלאים ונפלטו מהחקלאות, או אנשים קשישים שמטעמים פיזיים ייצור זה מתאים להם במיוחד והוא מקור פרנסתם היחיד, הם ייאחזו בו בצפורניהם ויעמדו בהתחרות עם הייצרנים שייצור זה ישמש להם אמצעי לניצול עודפי החלב שלהם. ליצרני הבשר הלבן מחלב מלא יהיה זה בעיקר אמצעי להקטנת הפסדים ורק בעקיפין אמצעי להגדלת ההכנסה מהחלב. בו בזמן הייצרנים בתחליפי החלב ימשיכו לקבל את החומר במחיר הרגיל ויתכן במחיר יותר נמוך. הכנסתם תיפגע רק ע"י ירידת מחיר רים ודאית שתיגרם ע"י ייצור עודף.

יש להניח שגם ייצרני התחליפים לא ירצו להתחסל והם יבדקו בדוק היטב את התחשיבים שלהם ויזילו את המוצר שלהם, ולו גם זמנית, עד יעבור זעם.

משני נימוקים אלה — ייצור מירב כמות הבשר מכל וולד וחוסר בטחון בתמורה החזויה לחלב העודף, אני מוצא לנכון להזהיר את הייצרנים מלהיתפס להצעה כפי שהיא.

רק במקרים שוליים, כאשר המשק ישקול את

כ"משק הבקר והחלב" חוברת 91 מציע בנימין לב לגדל את העגלות העודפות, "לבשר לבן", במטרה לקבל הכנסה מירבית מעודפי החלב. ברצוני כאן לתקוף את ההצעה הזאת ולסנגר על גידול העגלות העודפות ל"בשר אדום" דווקא. אנו מספקים כיום כ-30% בלבד מכמות בשר הבקר הנצרכת במדינה. היתר — מסופק ע"י בשר קפוא מיובא מכל ארצות תבל.

אמנם העובדה שבשר מיובא מתחרה בנו ומה גם שהיבואן הבלעדי היא הממשלה, נותנת בידינו תוקף לתבוע מחירים מובטחים לייצור שלנו. אולם "תקיפות" זאת היא מוגבלת למדי ובייחוד כאשר מגיעים לוויכוח על גובה המחירים המובטחים. כל הנסיונות להגיע למחירים מוסכמים על בסיס של תחשיבים — נכשלו.

אנו נאלצים, "להסכים" בדיעבד למחירים המובטחים, משום שכוחו של הנותן עדיף על כוחו של המקבל.

בשנה השוטפת, שמחציתה אגב כבר חלפה, אנו עדיין נאבקים על הכרה בהתייקרויות, של-מרבית האירוניה משרד החקלאות בעצמו חישבן ופירסמן.

במצב זה כל ירידה באחוז הייצור שלנו מחליש את מעמדנו. וכבר נרמז לנו מדי פעם בריתחת הוויכוח, "מה בעצם חשיבות הייצור שלכם כשאחוזי הייצור שלכם הם בירידה מתדת?"

עם הקפאת או הפחתת מספר הפרות החולות בות יפחת מספר עגלי המרבק. אחרי הסלקציה הגדולה של הפרות לשם הפחתת מספרן, תפחת גם ההספקה התקינה של פרות נפסלות. ואם גם נגדל את העגלות ל"בשר לבן", שפירושו ייצור 120 ק"ג במקום 350—400 ק"ג, הרי יש סיכוי כי בעוד שנה יהיו 30 האחוזים שלנו בהספקת בשר נחלת ההיסטוריה.

אם כי חישוב המחבר של הרווחיות הצפויה מגידול העגלות לבשר לבן נראית לי שטחית מדי, ברצוני לערער עליו מבחינת כוונתו להבטיח לייצור תמורה של 22.5 אגורות לליטר חלב בדרך זאת.

כל האספקטים הארציים והפרטיים שלו, יוכל
הוא להסתכן ולהיעזר באמצעי זה כפתרון לב-
עית עודפי החלב.

ז. למדני

המועצה לייצור ולשיווק בקר וצאן לבשר